

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/37/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813203238
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3813203238.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa G. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. M. č. XXX/XX, T., za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa občianskeho združenia Ochrana spotrebiteľom a vlastníkom bytov, ul. Škultétyho č. 3, Košice, IČO: 42 249 708, zast. JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou, ul. Škultétyho č. 3, Košice proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa, a.s., ul. Garbiarska č. 2, Košice, IČO: 31 690 904, zast. MST PARTNERS, s.r.o., Zámocké schody č. 2/A, Bratislava, IČO: 36 861 545, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

O trovách konania rozhodne v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom zo dňa 21.2.2013 domáhal sa proti odporcovi zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice č. k. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012.

Návrh odôvodnil tým, že dojednanie rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských zmluvách spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a je považované za neprijateľné. Odporca vo svojom žalobnom návrhu v konaní č. 2C 3035/2012 uviedol, že právomoc rozhodcovského súdu zakladá rozhodcovská doložka uvedená v časti Osobitné zmluvné dojednania. Rozhodcovská doložka však nebola dojednaná individuálne, ide výlučne o využitie štandardnej formulárovej zmluvy. Poukázal na konštantnú judikatúru označenú v návrhu. V skrátrenom konaní pred rozhodcovským súdom nemal možnosť sa riadne vyjadriť. Rozhodca pri rozhodovaní vychádzal výlučne z listinných dôkazov a nepreukázaných tvrdení odporcu (v rozhodcovskom konaní vystupujúci ako navrhovateľ) o údajných nákladoch vzniknutých v súvislosti s uzavretím zmluvy, ktoré ani presne nešpecifikoval. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu ČR č. ÚS 2164/2010, ak ide o rozhodcovské konanie v rámci spotrebiteľských sporov, musí toto konanie vo všeobecnosti zaručovať procesné práva porovnateľné so súdnym konaním. Krajský súd Trenčín rozhodnutím č. k. 19Co 352/2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.2.2010 zakázal odporcovi používať rozhodcovské doložky v časti XV. Všeobecných poisťných podmienok. V písomnom podaní zo dňa 10.7.2013 uviedol, že nárok o zrušenie rozhodcovského rozsudku odôvodňuje ustanovením § 40 ods. 1 písm. c/, g/, j/ zák. č. 244/2002 Z. z..

V priebehu konania navrhovateľ navrhol, aby súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice č. k. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012 až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.

Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7C 37/2013-215 zo dňa 26.3.2014 odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice č. k. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012 až do

právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prievidza č. k. 7C 37/2013. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 4Co 865/2014-257 zo dňa 30.9.2014 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Dňa 20.1.2014 do konania ako vedľajší účastník na strane navrhovateľa vstúpilo občianske združenie Ochrana spotrebiteľom a vlastníkom bytov, ul. Škultétyho 3, Košice, IČO: 42 249 708, právne zastúpené JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou.

Dňa 18.3.2014 navrhovateľ súdu oznámil, že súhlasí so vstupom uvedeného občianskeho združenia, ako vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane. Podaním zo dňa 24.3.2014 odporca prostredníctvom právneho zástupcu podal námietku proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania.

Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7C 37/2013-234 zo dňa 30.5.2014 pripustil vstup občianskeho združenia Ochrana spotrebiteľom a vlastníkom bytov, ul. Škultétyho 3, Košice, IČO: 42 249 708 do konania, ako vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 4Co 864/2014-254 zo dňa 30.9.2014 uznesenie súdu potvrdil.

Podaním zo dňa 24.3.2014 odporca, prostredníctvom právneho zástupcu navrhol, aby súd konanie prerušil až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. Rvp 8830/2013, v ktorom sa posudzuje súlad ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. a čl. 19 ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky na tom základe, či spotrebiteľské združenia sú oprávnené vstupovať do súdnych konaní a v ich rámci sa oboznamovať s osobnými údajmi ako aj inými okolnosťami, zistenými v priebehu konania.

Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7C 37/2013-234 zo dňa 30.5.2014 návrh odporcu na prerušenie konania až do právoplatného rozhodnutia na Ústavnom súde Slovenskej republiky č. Rvp 8830/2013 zamietol. Účastníci konania v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie proti rozhodnutiu nepodali.

Odporca prostredníctvom právneho zástupcu návrh navrhovateľa vo veci samej navrhol zamietnuť. Uviedol, svojím podpisom vo Všeobecných poisťných podmienkach potvrdil (navrhovateľ), že si ich prečítal, vyslovil s nimi súhlas a následne prevzal jedno vyhotovenie. Podpísal pritom aj Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťnej zmluve. V prípade nepodpísania týchto dojednaní, by rozhodcovská doložka nebola vznikla. Osobitné dojednania obsahujú len dva stručné, jasné a pritom zrozumiteľné body, pričom sú formálne odčlenené od ostatného obsahu Všeobecných poisťných podmienok. Rozhodujúce pritom je, že navrhovateľ mal možnosť vylúčiť aplikáciu danej zmluvnej podmienky, a tým sa dosiahla podstata individuálnosti tohto dojednania, smerujúca k ochrane spotrebiteľa. Poukázal na súdne rozhodnutia, predmetom ktorých bolo posúdenie analogickej situácie, kedy bola so spotrebiteľom uzatvorená rozhodcovská zmluva vo forme rozhodcovskej doložky, ktorú súd posúdil z dôvodu jej individuálneho dojednania ako platnú (napr. rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 14CoE 198/2011, Krajského súdu Prešov č. k. 10CoE 48/2011). Dodatkom č. 2 k Všeobecným poisťným podmienkam zo dňa 21.5.2007 sa zmenila a doplnila ich XV. časť o bod 9, podľa ktorého dojednania tohto článku (XV. časť) môže poisťník v lehote 30 dní od podpisu poisťnej zmluvy individuálne odmietnuť bez toho, aby tým bol dotknutý alebo akýmkoľvek spôsobom podmienený zvyšok poisťného vzťahu a iné dojednania týchto poisťných podmienok, odmietnutie rozhodcovského konania pritom poisťník vykoná písomne a písomný prejav vôle poisťníka o odmietnutí rozhodcovského konania musí byť poisťovní doručený najneskôr 30. deň od podpisu poisťnej zmluvy poisťníkom. Tiež poukázal aj na Dodatok č. 2 k Všeobecným poisťným podmienkam, ktorým sa časť XVII. doplnila o odsek 11b. Navrhovateľ, podľa jeho názoru, mal teda možnosť rozhodcovskú doložku individuálne ovplyvniť bez toho, aby tým bol ovplyvnený zvyšok poisťného vzťahu, nevyužil však svoje právo odstúpiť od rozhodcovskej doložky. V súlade s ustanovením § 14 ods. 1 písm. a/ zák. č. 244/2002 Z. z., je postup konania pred stálym rozhodcovským súdom predmetom úpravy jeho rokovacieho poriadku. Skrátene konanie sa využíva aj v konaniach pred všeobecnými súdmi. V rozhodcovskom konaní si v postavení navrhovateľa uplatnil nárok vyplývajúci z poisťnej zmluvy a z časti XVII., bod 7a Všeobecných poisťných podmienok.

Odporca v priebehu konania poukázal na ustanovenie § 243d zák. č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok) v znení účinnom od 1.1.2015, podľa ktorého exekučné konania na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky

podľa osobitného predpisu vydaného pred 1.1.2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať. Uviedol, že rozhodcovský rozsudok č. k. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012 je: a/ rozhodcovským rozhodnutím vydaným v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1.1.2015, b/ exekučné konanie na jeho podklade (ako exekučného titulu v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku) nebolo ani do troch mesiacov od účinnosti tohto ustanovenia z jeho (odporcu) strany iniciované. Podľa § 243d Exekučného poriadku sa právne postavenie účastníkov predmetného súdneho konania dostalo do stavu pred vydaním rozhodcovského rozhodnutia, t. j. navrhovateľ nie je viazaný povinnosťou zaplatiť mu 154,35.- eur s príslušenstvom a on (odporca) ako oprávnený subjekt na jeho základe, ako exekučného titulu, nemôže podať návrh na vykonanie exekúcie. Rozhodcovský rozsudok č. k. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012 teda účastníkov konania nezaväzuje. Pre rozhodnutie vo veci podľa § 154 ods. 1 O.s.p. je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Vedľajší účastník na strane navrhovateľa vo vyjadrení k žalobnému návrhu uviedol, že vo Všeobecných poistných podmienkach časť XV. „rozhodcovské konanie“ je v niekoľkých bodoch opísané, že rozhodcovský súd kreuje sám odporca, a navrhovateľ je povinný podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Preto argumentácia odporcu, že rozhodcovská doložka je dojednaná individuálne, lebo je oddelená od samostatného textu Všeobecných poistných podmienok, neobstojí. V jeden deň, a v tej istej obálke navrhovateľovi bolo doručené upovedomenie o začatí rozhodcovského konania, návrh na jeho začatie a rozhodcovský rozsudok. Boli porušené jeho práva ako účastníka rozhodcovského konania. Navrhovateľovi bolo odňaté právo konať pred súdom. Arbitrážny súd v Košiciach nevykonal žiadne dokazovanie, ako účastníka ho nepredvolal, neoznámil mu termín rozhodnutia vo veci a ani neumožnil obhájiť si riadne svoje práva. Dôvody v porušení zásady rovnosti účastníkov konania, s dosahom na zrušenie rozhodcovského rozsudku vo vzťahu k navrhovateľovi vidí v tom, že rozhodcu bez súčinnosti navrhovateľa vyberal odporca, odpor, ktorý mohol navrhovateľ podať bol spolplatnený, rozhodoval stály rozhodcovský súd, hoci podľa Všeobecných poistných podmienok odporca mal poveriť osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného súdu, resp. nezriadil stály rozhodcovský súd, ktorý mal byť vytvorený tromi fyzickými osobami od prípadu k prípadu. Rozhodcovský súd priznal odporcovi osobitný provízny náklad na uzavretie poistenia, o ktorom navrhovateľ nebol preukázateľne informovaný. Podľa § 33 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z.z. rozhodcovský súd nemôže prisúdiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľov. Spor zo spotrebiteľskej zmluvy, pritom nie je spôsobilým na rozhodovanie rozhodcovským súdom. Navrhovateľ v skutočnosti nemal možnosť voľby medzi konaním na všeobecnom súde a súde rozhodcovskom.

V písomnom podaní zo dňa 8.6.2015 vedľajší účastník, prostredníctvom právneho zástupcu poukázal na ustanovenie § 372w O.s.p. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1.1.2015), podľa ktorého spory o neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a o zrušenie rozhodcovského rozsudku v spore spĺňajúcom podmienky podľa osobitného predpisu (10b), o ktorých sa začalo konať na súde, a ktoré sa do 1.januára 2015 právoplatne neskončili, prerokujú a dokončia súdy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, s rozhodcovským rozsudkom č. k. 2C/3035/2012 zo dňa 19.1.2012, s návrhom na uzavretie poistnej zmluvy, so Zmluvným dojednaním pre poistenie, so Všeobecnými poistnými podmienkami, s Dodatkom k poistnej zmluve, s Dodatkom k Všeobecným poistným podmienkam, so spisom Arbitrážneho súdu Košice č. 2C 3035/2012.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Dňa 21.5.2007 navrhovateľ s odporcom uzavrel Poistnú zmluvu č. 4401390028. Podľa časti II., článok 3, ods. 1 Všeobecných poistných podmienok poistná zmluva je uzavretá podpísaním návrhu poistnej zmluvy zmluvnými stranami a súčasným zaplatením prvého poistného podľa článku 8 tejto časti. Podľa časti XV., ods. 1 Všeobecných poistných podmienok zo dňa 21.5.2007 poisťovňa a poisťník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchýlnou právnou úpravou

vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. V závere Všeobecných poisťných podmienok je ako osobitné zmluvné dojednanie znovu dojednaná rozhodcovská doložka vo forme samostatnej tabuľky, s uvedením textu: „poistník a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. Všeobecných poisťných podmienok. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku“. Podľa ods. 1 Dodatku č. 2 zo dňa 15.12.2008 k Všeobecným poisťným podmienkam zo dňa 21.5.2007, XV. časť Všeobecných poisťných podmienok zo dňa 21.5.2007 sa mení a dopĺňa o ods. 9, ktorý znie: „zmluvné strany sa dohodli na nižšie v tomto odseku uvedenom osobitnom spôsobe individuálneho ovplyvnenia obsahu poisťného vzťahu zo strany poistníka. Dojednania tohto článku (XV. časť) môže poistník v lehote 30 dní od podpisu poisťnej zmluvy zo strany poistníka individuálne odmietnuť bez toho, aby tým bol dotknutý alebo akýmkoľvek spôsobom podmienený zvyšok poisťného vzťahu a iné dojednania týchto poisťných podmienok. Odmietnutie rozhodcovského konania vykoná poistník písomne. Písomný prejav vôle poistníka o odmietnutí rozhodcovského konania musí byť poisťovní doručený najneskôr v 30. deň od podpisu poisťnej zmluvy poistníkom“. Podľa ods. 7 Dodatku č. 2 zo dňa 15.12.2008 k Všeobecným poisťným podmienkam zo dňa 21.5.2007, XVII. časť Všeobecných poisťných podmienok sa dopĺňa o ods. 11b, ktorý znie: „pokiaľ poistník uzavrel poisťnú zmluvu po 21.5.2007 a pokiaľ k právnemu režimu podľa XV. časti týchto Všeobecných poisťných podmienok ich podpisom a zároveň podpisom bodu 2 osobitných zmluvných dojednaní pristúpil, má právo XV. časť týchto Všeobecných poisťných podmienok odmietnuť v lehote 30 dní od vydania Dodatku č. 2.“

Arbitrážny súd Košice rozhodcovským rozsudkom č. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012 uložil navrhovateľovi (v rozhodcovskom konaní vystupujúci ako odporca) povinnosť zaplatiť odporcovi (v rozhodcovskom konaní vystupujúci ako navrhovateľ) peňažnú sumu vo výške 154,35.- eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276.- eur. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že bol vydaný na základe dojednanej rozhodcovskej doložky v poisťnej zmluve zo dňa 21.5.2007. Arbitrážny súd Košice sumu 154,35.- eur odporcovi priznal titulom osobitnej pohľadávky vo výške podľa vyplatennej provízie sprostredkovateľovi poistenia. Rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľovi doručený dňa 4.2.2013.

Z účastníckej výpovede navrhovateľa vyplýva, že sprostredkovateľ poistenia mu nevysvetlil význam rozhodcovskej doložky, rozdiel od zásad občianskeho súdneho konania, nepredstavil mu pravidlá, podľa ktorých sa bude viesť súkromný „súdny“ proces a nedal mu na výber rozhodnúť sa.

Z príslušného registra exekučných konaní vedených na Okresnom súde Prievidza bolo zistené, že odporca ako oprávnený subjekt proti navrhovateľovi ako povinnému nepodal návrh na vykonanie exekúcie o vymoženie sumy 154,35.- eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu a to rozhodcovského rozsudku č. k. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012.

Podľa § 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len z dôvodov uvedených pod písm. a/ až j/.

Podľa § 40 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a/ a c/, pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Podľa § 44 ods. 3 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore, 4ead) preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského

konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu, 4ead) a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.“.

Podľa § 243d ods. 1 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, 4ead) vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Podľa § 243d ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, 4ead) a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014 .

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh nie je podaný dôvodne, preto ho zamietol.

Navrhovateľ predmetom konania urobil nárok o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu v Košiciach, so sídlom na Alžbetinej č. 41, Košice č. k. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012.

Navrhovateľ návrh na začatie konania vo veci samej podal dňa 21.2.2013.

Zákonom č. 335/2014 Z.z., s účinnosťou od 1.1.2015 bol novelizovaný zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Prechodné ustanovenia Exekučného poriadku k úpravám účinným od 1.1.2015 integrujú riešenia vzťahov, ktoré vznikli pred uvedeným dátumom v troch vecných oblastiach: a/ vedenie exekučných konaní na podklade rozhodcovských rozhodnutí v spotrebiteľských sporoch, b/ uplatnenie povinnosti exekútora pri centrálnom registri exekúcií s dopadom na skôr začaté exekučné konania, c/ systémovej zmeny disciplinárneho konania.

Zásadné ustanovenia Exekučného poriadku, účinné od 1.1.2015 sa týkajú otázok výkonu rozhodcovských rozhodnutí a to v tom zmysle, že pri skôr začatých exekučných konaniach vedených na podklade rozhodcovských rozhodnutí, nie je možné (v legislatívnom zmysle) hovoriť o individuálnych aktoch vydaných v spotrebiteľskom spore. Práve z tohto dôvodu bolo zavedené ustanovenie odseku 1 § 243d, ktoré v prvom rade plní výkladové prechodné procesné premostenie vo vzťahu k exekučným konaniam podľa skoršej právnej úpravy. Vlastná dispozícia normy odseku 1 § 243d sa pritom použije na všetky exekučné konania vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom bol spor spĺňajúci zákonné znaky a podmienky spotrebiteľského sporu, definované v ustanoveniach zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Na tento účel sa spotrebiteľským sporom s retrospektívnymi výkladovými účinkami rozumie spor vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo spor s ňou súvisiaci.

Vo vzťahu k selekcii týchto exekučných konaní, s poukazom na ustanovenie § 243d ods. 1 Exekučného poriadku potom platí, že exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia, ktoré spĺňa znaky rozhodnutia o spotrebiteľskom spore, a ktoré bolo vydané pred 1.1.2015 bolo možné začať výhradne do troch mesiacov od účinnosti zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

Z uvedeného pravidla ďalej plynie, že ak návrh na vykonanie exekúcie bol podaný po 1.4.2015, exekučný súd už na podklade takto skôr vydaného rozhodcovského rozhodnutia nemôže udeliť poverenie na vykonanie exekúcie (zákonná prekážka udelenia poverenia).

Z ustanovenia § 243d ods. 1 veta druhá, časť za bodkočiarkou Exekučného poriadku vyplývajú procesné účinky rozhodcovských rozhodnutí, pri ktorých nebude udelené poverenie na vykonanie exekúcie, pretože návrh bol podaný po 31.3.2015 alebo, že návrh na vykonanie exekúcie vôbec nebol podaný (a teda ani nenastala situácia, že poverenie udelené nebolo, pričom za podstatné pri uvedenom posudzovaní súd považuje to, že ak by aj návrh podaný bol, súd by poverenie neudelil) a to v tom zmysle, že takéto rozhodcovské rozhodnutia prestávajú jeho účastníkov zaväzovať a hľadí sa na ne, akoby neexistovali. Procesným následkom uvedenej konštrukcie je skutočnosť, že odpadla prekážka právoplatne rozhodnutej veci, čo v konečnom dôsledku za podmienok ustanovených zákonom o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, umožňuje spotrebiteľský spor znova prejednať.

Ustanovenie § 243d ods. 2 Exekučného poriadku reaguje len na prípady, keď exekučné konanie vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky spotrebiteľského sporu, bolo začaté pred účinnosťou zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo sa začalo v období od 1.1.2015 do 1.4.2015. V týchto prípadoch platí, že sa použijú právne predpisy, ktoré predchádzali novele Exekučného poriadku.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že súd pri rozhodovaní vo veci nemôže brať do úvahy skutočnosti, ktoré nastali v minulosti, avšak v čase vyhlásenia rozhodnutia už netrvali. Skutkový a právny stav v čase vyhlásenia rozhodnutia, je pre súd záväzný a rozhodujúci.

Z písomného vyjadrenia odporcu zo dňa 8.6.2015 (č. l. 375) a tiež z príslušného registra exekučných konaní vedených na Okresnom súde Prievidza bolo zistené, že odporca ako oprávnený subjekt proti navrhovateľovi ako povinnému nepodal návrh na vykonanie exekúcie o vymoženie sumy 154,35.- eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu a to rozhodcovského rozsudku č. k. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012.

Odporca Poistnú zmluvu zo dňa 21.5.2007 č. 4401390028 uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejme aj z výpisu z obchodného registra. Z tohto dôvodu sa považuje za dodávateľa. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by navrhovateľ pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa.

Arbitrážny súd Košice, so sídlom Alžbetina č. 41, Košice vydal predmetný rozhodcovský rozsudok na základe rozhodcovskej doložky s tým, že účastníkmi bola dojednaná vo Všeobecných poistných podmienkach.

V rozhodcovskom konaní pred Arbitrážnym súdom Košice, so sídlom Alžbetina č. 41, Košice bol vydaný rozhodcovský rozsudok č. k. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012, ktorého predmetom bol spor spĺňajúci zákonné znaky a podmienky spotrebiteľského sporu.

Exekučné konanie na podklade predmetného rozhodcovského rozsudku, s poukazom na ustanovenie § 243d ods. 1 Exekučného poriadku bolo možné začať výhradne do troch mesiacov od účinnosti zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

Exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozsudku č. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012 v období od 1.1.2015 do 1.4.2015 sa nezačalo. Účastníkov konania, preto predmetný rozhodcovský rozsudok prestal zaväzovať a hľadí sa naň, akoby neexistoval (porovnaj aj Exekučný poriadok, Komentár 2. vydanie C.H. Beck, rok 2015 autorov Števíček/Ficová/Tomašovič/Kotrecová a kolektív s. 757). Procesným následkom toho je skutočnosť, že odpadla prekážka právoplatne rozhodnutej veci.

Podľa § 80 písm. c/ O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Z demonštratívnej povahy výpočtu druhov na začatie konania obsiahnutej v uvedenom ustanovení, možno vyvodit' i existenciu iných druhov žalôb v zákone neupravených. Pôjde i o prípady zrušenia rozhodcovského rozsudku, kde nie je nutné preukazovať naliehavý právny záujem, pretože je prezumovaný zo zákona.

Navrhovateľ nebol povinný preukazovať naliehavý právny záujem podľa § 80 písm. c/ O.s.p. na zrušení predmetného rozhodcovského rozsudku, pretože bol prezumovaný zo zákona (zákona č. 244/2002 Z.z.).

Navrhovateľ návrh o zrušení rozhodcovského rozsudku odôvodnil aj tým, že odporca ako oprávnený subjekt pohľadávku, ktorá mu bola priznaná Arbitrážnym súdom v konaní č. 2C 3035/2012 si bude vymáhať v exekučnom konaní.

Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozsudku, odporca návrh na vykonanie exekúcie nepodal, a ak by ho aj podal, súd vzhľadom na legislatívnu zmenu by mu poverenie neudelil. Navrhovateľ po 31.3.2015 stratil v konaní naliehavý právny záujem na zrušení rozhodcovského rozsudku č. k. 2C 3035/2012 zo dňa 19.1.2012. Zmenou zákona došlo k zmene jeho právneho postavenia (porovnaj aj rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4C 74/2013 zo dňa 25.6.2015), rozhodcovský rozsudok jeho účastníkov nezaväzuje. Súd preto návrh ako neopodstatnený zamietol, a vecnú opodstatnenosť žalobného nároku neposudzoval.

Vedľajší účastník na strane navrhovateľa v priebehu konania poukazoval na ustanovenie § 372w Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 1.1.2015, podľa ktorého spory o neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a o zrušení rozhodcovského rozsudku v spore spĺňajúcom podmienky podľa osobitného predpisu 10b/ (zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov), o ktorých sa začalo konať na súde a ktoré sa do 1. januára 2015 právoplatne neskončili, prerokujú a dokončia súdy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov.

Uvedené ustanovenie je prechodné a z Dôvodovej správy k zákonu č. 335/2014 Z.z., konkrétne z čl. II. (o zmene Občianskeho súdneho poriadku) vyplýva, že bolo zavedené v súvislosti so zmenou výlučnej miestnej príslušnosti, a teda pre predmetnú vec nie je relevantné (je len pravidlom o zachovaní miestnej príslušnosti).

O trovách konania súd rozhodne v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).